

Beste lezer,

U heeft goed gekozen! Ten eerste om u te abonneren op de nieuwsbrief van de Liga. Ten tweede om naar ons debat GEWAPEND BESTUUR te komen. Als u er toch niet bij kon zijn, kan u hieronder het verslag lezen. En ten derde heeft u op 8 oktober goed gekozen. Ik weet toevallig op wie u gestemd hebt van de stewardess die u koffie inschonk de laatste keer dat u gevlogen heeft. Hoe dat juist in z'n werk is gegaan, leest u in het stukje over de uitwisseling van passagiersgegevens. Van die stewardess hoorde ik ook dat er een deontologische code is voor de politie. Ook daarover staat iets in deze nieuwsbrief. U merkt het: keuze genoeg!

Veel leesplezier!

De Liga voor Mensenrechten.

Recent op onze site

[Debat Gewapend Bestuur]

### **Debat Gewapend Bestuur**

Op donderdag 21 september 2006 organiseerde de Liga voor Mensenrechten een debat over lokaal veiligheidsbeleid. Vertegenwoordigers van verschillende politieke partijen waren aanwezig met name Vera Dua (Groen!), Dylan Casaer (SP.A), Reginald Moreels (CD&V) en Stefan Noreilde (VLD). Het debat werd gemodereerd door VRT-journalist Johny Van Sevenant. Na een boeiende discussie over onder meer camerabewaking, overlast en repressieve versus preventieve aanpak, kreeg het publiek de kans om de politici het vuur aan de schenen te leggen. Het publiek ging daar dan ook gretig op in.

De avond in de Centrale werd afgesloten met een optreden van de Brusselse band Jaune Toujours, een explosieve mix van culturen, talen en verschillende muziekgenres.

De goede opkomst, het geïnteresseerde publiek, een actueel en boeiend thema en een goede band zorgden voor een succesvolle avond.

[Ontsluierd op het vliegtuig]

In 2004 kwam een akkoord tot stand tussen de VS en de EU voor de uitwisseling van passagiersgegevens (PNR, Passenger Name Records). Dankzij dit akkoord kunnen alle douane- en grensautoriteiten een hoop gegevens van vliegtuigpassagiers natrekken. Het gaat onder meer over hun burgerlijke staat, het nummer van hun kredietkaart, informatie over hun gezondheidstoestand, hun gedrag op het vliegtuig en wat ze daar eten en/of drinken en zo meer. Deze informatie kan aan derde landen doorgegeven worden, en wordt maar

liefst drie en een half jaar lang bewaard.

Op 6 mei 2006 oordeelde het Europees Hof van Justitie dat dit akkoord onwettig was bij gebrek aan een degelijke juridische basis. Wie geloofde dat dit goed nieuws was, beging een grove vergissing blijkt nu...

De VS werkten aan een nieuw akkoord, dat op 6 oktober voorgesteld werd. Dezelfde gegevens worden bewaard en uitgewisseld en de bewaarduur is even lang, maar naast de douane- en grensautoriteiten kunnen nu alle autoriteiten belast met de strijd tegen het terrorisme deze informatie raadplegen. In juli 2007 wordt het akkoord besproken.

Wordt vervolgd!

[Word nu lid!]

Al jaren staat de Liga klaar om de mensenrechten in België te verdedigen. Grote en kleine schendingen klagen we aan en proberen we te stoppen. Deze belangrijke opdracht kunnen we enkel vervullen dankzij de steun van onze leden en sympathisanten. Hierbij dus een warme oproep om lid te worden van de Liga voor Mensenrechten. Vul gewoon het [formulier](#) in op onze website!

Bedankt voor de steun!

[Ethische handschoenen voor harde handen]

### **Ethische handschoenen voor harde handen**

#### **Bedenkingen na het lezen van de deontologische code voor de politie**

Deontologie. Het klinkt als een woord waar caféfilosofen verschillende rondjes zoet mee kunnen zijn, maar dat in de praktijk niet de minste zoden aan de dijk brengt. Dat is de bedenking die bij mij overheerst na het lezen van de nieuwe deontologische code van de politie. Een mooie tekst, bol van goede bedoelingen, met modewoorden en managementstermen, maar zou ze in staat zijn de verrechtsing en verharding van het politieoptreden te keren? Dat wil ik nog zien...

Al jarenlang vraagt het CPT (European Committee for the Prevention of Torture) dat een deontologische code voor politie wordt opgesteld. Nu zijn er al verschillende wetten waaraan de politieambtenaar zich moet houden. Doordat het om verschillende teksten gaat is het noch voor de agent noch voor de burger die ermee in aanraking komt eenvoudig de regels te vinden. Het is niet altijd evident dat de wetgeving die voor iedereen geldt, ook voor de politie zou gelden. Het is een goede zaak dat eindelijk werk is gemaakt van een samenhangende deontologie. Bij andere beroepen met een zekere verantwoordelijkheid en macht, zoals artsen, psychologen, advocaten bestaat zo'n deontologie al jaren- zoniet eeuwenlang.

De code is geen strafwet of arbeidsreglement: het is niet de bedoeling dat politieagenten die zich niet aan de tekst houden bestraft worden, het gaat eerder om een leidraad. Ergens vind ik dat goed: ethiek valt niet in regeltjes te gieten. Morele waarden reduceren tot regels die nauwgezet uitgevoerd moeten worden, maakt van mensen in het beste geval bureaucraten en in het slechtste geval muggezifters. Bureaucraten kennen geen moraal (alleen artikel zus, lid zo en daar houden ze zich aan) en muggezifters missen gevoel voor proportie.

Langs de andere kant geeft het een wrang gevoel te zien dat politieagenten ongestraft dronken allochtonen in de rug kunnen schieten, of een vluchtende auto met kogels doorzeven. Een jonge Marokkaan mag wel wat hardhandig aangepakt worden, een zwarte wordt verondersteld een winkeldief zijn... Een beetje

minder straffeloosheid zou niet misstaan.

Politie is zonder meer een nuttige uitvinding. Je kan er terecht als je fiets gestolen is, als je buur elke nacht een feestje bouwt, als je vriend(in) je in een zatte bui in elkaar timmert enzovoort enzovoort. Hoe groot je miserie ook moge zijn, de koene flikken zullen er wel een PV van opmaken...

Bij deze jubelende woorden mogen we niet vergeten dat politie een instrument is van een beleid, een beleid dat steeds harder wordt. Vroeger geloofde men dat criminaliteit iets te maken had met armoede. Recentere Vlaamse volksverhalen maken er een kwaal van mediterrane volkeren van. Dat het eigenlijk om getinte armoezaaiers gaat is velen ontgaan. Een beetje te scherp gesteld misschien, toch is het onmiskenbaar een trend dat men de context van criminaliteit en andere samenlevingsproblematieken voor de gemakkelijkerheid weglaat om criminaliteit te bestrijden met de harde hand. Zero-tolerance, lik-op-stuk : woorden te over voor dit simpel concept. Waar de deontologie moge inpassen, is mij niet geheel duidelijk.

Wetende dat de politie geen eiland kan worden in een verrechtsende maatschappij, zie je mij dan ook geen gaten in de lucht springen wanneer na jarenlang overleg en gepalaver een compromis is gevonden over deontologie bij de politie. Een ethische reflex is een attitude. En een attitude veranderen vergt meer dan een tekst. Wat je zou willen is dat agenten het vermogen tot kritische reflectie krijgen bijgebracht. Dat ze beseffen dat regels zijn opgesteld met een bepaald doel voor ogen, dat dat doel heilig is en de regels slechts een middel zijn doch nooit doel op zich mogen vormen; dat je dus soms een regel mag of moet schenden om dat doel hoog te houden. Dat is een werk van lange adem, terwijl de jonge allochtoon en de kleine winkeldief de hété adem van de politie in hun nek voelen...

**Mieke Van den Broeck**